ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՊՕԼԻՍ 25 ՓԵՏՐՎԱՐ — ԹԻՖԼԻՍ 25 ՓԵՏՐՎԱՐ — 1871

ԳԱՆԱՄԱՆ Փ

Ցարի կամքով նոր Գանձատան համար 180 դրամ
» Գանձապետ » 1000 »
Վերջանալով ի Ծայրագոյն » 200 »
» Գանձապետ » 100 »
Խրատանոցիս թիւրքերէն դասերուն համար 100 »
Գրատան տարեկան ծախքերուն համար 2 դրամ, եթէ աշակերտ հանէ համար 60 փարայ, ապրանքներուն համար 40 տոկոս։

ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՍԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՊՕԼԻՍ 25 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գ. ԹԻԼԻՊ ԱՏԵՆԱԳՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Շաբթուս հասած Զապղիական լրագրէրը Յոհաննոպոլիս ժողովոյ փետրուար 6/18-ի նստան մէջ Գ. Թիլիպի իրատած ատենագրութեան պատմութիւնը կը բերեն։ Ազանդեցի ատենագրութիւնն մը սիրան նմանը ոչ միայն նոր լրագրի բեմբասն վրայ իսիտ ալիք ունի դարձեալ կենդանի մնալ, այլ եւ զուցէ նոյն իրաւունքն Գ. Թիլիպ ալ՝ ոչ սուտիանն վերեւ, ոչ սատանան իմանան քանզարդ զրոյցներուն՝ բայց եւ հայրենասիրական խանդավառ լիութեամբ մ՚ըրած չունէր էր քաղաքական կենսագրերկար եւ փաստաւորութիւններուն մէջ։

Ահաւասիկ իմարդանու իմիտը, որ կը փարթանք խոստովանիլ ինչպէս հանիկ բնագրին վերնագրութեանը։

« Ցեղագ

Աշխարհ բանէ առաջ պիտք է նեղհակաշ լինիմ ձեզ՝ ոչ թէ այն ընկերութեան համար՝ զոր իմ վրայ բնութագրեցիք, այլ այն վատահութեան ոգեւորեցին հաւնար զոր ինձ առնիք երէկուան օրը։ Ցրչափ որ իմ վրայ գրուած գրքերուն, վատանգաւոր եւ մանաւանդ վշտալից պրոշոնը դիս դարձուցեցիր, բայց եւ այնպէս միակ դիտաւորութիւնս կը բնկի, ուրն է անմիջական, եւ բարդարձակ հնարանութեան գրուցում կանոնց երկրին, որ առաւել հնարանութեան առաւել բարուք ծառայութեան եւ առաւել ոիրոյ կարօտ է, քանզի գրքերս բաց։ (Ա՚ն՚, ոյոս, Ջերմ հաւանութիւն)

Աւա՜ղ այո՛, Զաղղիս իր ոգեղէն ընդարձակ, որքան՝ սիրեց եւ վատաւորութեան ոչ մէկ գարան մէջ ոյուրան դժրոդց եղած չէր։ Հոս ոնգամ ձանարդութեան վիճակ դահանիք ինչ, քանզի գրեանց եւ յանկարծ գրութեան եւ վատաց կատարդ հանրութիւն, եւ ինչ վեհ դեղեցիկ եւ մարդկութեան ոգ տակար բան եղած իրոյ ամենան մէջ ոյ ձեռք ունեցած է միայն (Ծարեն չոյժուն։ Ա՚ն՚, ոյոյ, ճշմարիտ է։)

Ցարգարդ է անշուշտ Զաղղիս, բայց դարձեալ ոչխարդի ամենէն մեծ, ամենէն հզոր երիտասարդն մեկն է, միշտ անոր ոգուն, միշտ ոչ ոչ միշտ անարատ միջոցներու ոգը մանաւանդ միշտ քաջարի։ վիրոյ է ծարիշի երկար դիմադրելու թիւնը, որ մարդ կարմն կորսուորութեան եւ ան յոյդարդ հատատմբութեան մեջ մեկ ինչպէս դիմադրութիւնն մեջ։ (Ջերմ հաւանութիւն։)

Մեր սիրելի հայրենակց հզոր կարդարութեանց վրայ վատանութեամբ մի առանց վարանման, առանց հարցուցանելու՝ անձնատուր կը լինիմ ազգային կանոնց որ ձեր միջոցաւ կը յայտնուի, եւ առհասարակ ձեր հրաւէրին, ձեր հրամանները կը ներկայանամ, եթէ կրնամ ըսել զատրոտա ձեզ հնարանութեան բայց պրպտնում մը միայն, ոչ թէ կենալ ձեզ եթէ ուշնուսաս յայտ անխարդեսութիւն զրոցաւ մի մարդ ոչ ոչ ինչպէս որ բրի սակէց ամի ամիս յառաջ, երբ յանկարծ առի միտ երեւոյթ եղեմ գէտ կեցոյ ոչ չարարաչ ձեզմեն որ ազիտաչի զատարդ մը ոչիսի տատանդ մեզ։ (Տեղագրած ուշադրութիւն։)

Ինչպէս մեր գործերը չոհնեն հարեանք ինձ միայնիկ սրաչատանդ ընդարձակ ընդարձակ ոչ մեկ ոչ ոչ ոչ

Այս է միակ հնարաւորութիւնը՝ որ մեր գանուած վիճակից պարագաներուն կը պատշաճի։ Այս քաղաքականութիւնն է որ իմ պատուական ոգեշնչներս ազատասու են իրենց վիրաւորեալ կարգաց միջոցները նուիրելու, որ քաղաքականութիւն է որ ես ալ՝ ծեր հաւատիս եւ երկար կենցաղս յոգնութիւններուն հակառակ՝ պատրաստ եմ իմ բոլոր մնացած կարողութիւնս նուիրել առանց հոգալու, առանց ուրիշ վիճաբանութիւնի, հաւատացէք ինձ, բայց միայն իմ հայրենակցացս կեցիցն իմ՝ մերկին աւարը դիրայ լեռերու յատուկ (հանակրակին չարժուենք եւ եռանդուն ծախսուտ լինենք), եւ նեցուկ ինձ աւելցնել առանց խակ հաւատի լինելու, թէ ամենակարող անձնուիրութենէ մ՝ եան, իմ ըրած ճղանցը հանար որպարութիւն պիտի ունենա՞մ։ Բայց դիպէ չէ, ասա ապեղ եւ կորուտեան գուռը հասած հայրենեաց առջեւ՝ ամեն անձնական նրկատումներնի է։

Միանանք։ Տնարք եւ ընենք խրատու թէ ինչպէնիս միաբանութեան եւ իսնատութեան կարգ դնելով ներսէն հանրութիւնը, եւ որ տուն է՝ նոյն խակ թշնամոյն ակնածութիւնը, եւ այս պիտի լինի ամենէն մեծ զօրութիւնը որ կարնաք տալ ձեր բանակցութեանց որպէս դի բացատրիք։ Ծանր բանակցութիւնց մէջ Դարչիոյ չահերը պաշտպանեն։

« Դիտցէք ուրեմն պայմանատեսի մը զլխել՝ որ չատ հեռու չկրնար լինել՝ ոկզբանց ասրբերու թիւնները՝ որք մեղ բաժնեցին եւ գուցէ ասկու ին պիտի բաժնեն։ բայց այն ժամանակը միայն դառնանք անոնց։ Երբոր այն տարբերութիւնները, որք ան կեղծ հանդիսանց արդ իւնք են, դիտեն Երկրին դպրութեան ու փրկութեանը միասրեր չեն լինիր։ (Երկար դրատակ եւ Երկրին ծափահարութիւն։)»

Ամի ար լա Ցրանս լրագրին հեռաբերող առաքելը կը հրատարակէ։

« Պատերազմին սկիզբէն ՝ի մէջ Գերմանիոյ մէջ զինուորական պատրաստութիւնները խիստ ընդարձակ կերպիւ յուսաց սարքեցան։

« Յետ սրա նրրէք որչափ բաշխագունդ եւ հզօր բանակ ա՞ունեցած էր։

« Բրուսիական Լանտվեհրենը դրութիւնամբ եղած զինուորագրութիւնը նշչօրս միլիոն կինեալ մարդ որոշուդ ըեց։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գշրաս 8 մարտ

Նոր ցոյց մ՝ Երդու այսօր Լանդսթուրականներն օրինաւորաբար հեռագիրներով ազգային ժողովը լուծել սարքին։

Խօսք կայ թէ Մարսիլիոյի մէջ նոր ընդարձիններ պ՝սի լինին։

Նաւատորմիղը նաւագնիներու պատրաստ եղաւ, եւ ուրիշ ինայութիւններ ալ կատարել կ՝սկսին։

Լենարա 9 մարտ

Զէրսայլէն այս առաւստ լուր կուգան թէ գերմանական երիտասարդ բանակը ճամբայ պիտի ելնէ Գերմանիա դառնալու համար։ Բանակակեցները, Պիզնարը կանն եւ Մօլթէ զորագլուխը փաղը կայանը հեռ ճամբայ պիտի ելնեն։

Մօն վաղէրիէնի եւ հարաւային բերդերուն պարպուիլը վաղը ոկսի սկսի։

Գէրլին 8 մարտ

ԿիլեաՀ կայսեր բանակակերդիրը Ցերիէր փոխադրեցաւ։

Լենարա 9 մարտ

Այսօր հատարակաց խորհրդարանին մէջ Գ. Գլեասթրն բաւ թէ Գ. Պիսմարքի խորհուրդ հարցնելու համար Գ. Ռոս Գրրոյի հանձնէ գրեած ժամանակ՝ տեղեկութիւն առացած չէր թէ անցնալ տարի Ռուսիոյ եւ Բրուսիոյ մէջ դաշնագրութիւն մ՝ բարբարուած է։

Վիեննա 8 մարտ

Բանակ. Ա. Դ. Գ. Գ.
Պարտած 8.00 հակ.

Առաւարը ծանր է, սակայն փնտռուելն համար։

ՊՈՒՍԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՌԱՅԱԾ ՈՍԱՐԻՆԵՐԻ

25 փետր. Չորեքշաբթի երե.	47	30
» Հինգշաբթի առաւօտ		
բացում եղաւ	47	24
կէսօր	47	35

ԱՋԳԱՅԻՆ

Նիկոմիդիոյէն լուր կուգան թէ գաւառին երեւելիութեանցն Ընդհ. ժողովը անցնալ չորեքշաբթի գումարուելով, քուէից բազմաձայն առաւելութեամբ վարժապետական Գեր. Ներսէս եպիսկոպոսը Նիկոմիդիոյ առաջնորդ ընտրեց։

Աղդային սահմանադրութեան հաստատուելէն՝ ի վեր այս առաջին անգամ է որ գաւառի մը ժողովուրդ սահմանադրաբար իր առաջնորդը կընտրէ։ իսկ Ժողովին ձեւն էր։ Ցաւակ կը ընդունինք թէ՝ Նիկոմիդիոյ հայ ժողովուրդը եւ թէ՝ իրենց նորընտրեալը սահմանադրական առաջնորդ Գեր. Ներսէս արք. եպիսկոպոսը։ որ 50-60 հազար հայ ժողովրդեան հովուութիւնը կոչուելով ինչպէս այս վտահ ենք, իր առաքելոյն ու ազգասիրական փութին անունց անդորրութեան եւ բարոյական ու նիւթական շարդ ոչմանը պիտի նուիրէ։

Նը յանանը որ այս ազնիւ եւ վեհ պաշտօնին մէջ Արժանաւոր ընտրութեան մեծարանութիւնն ալ ազգակից ինքնով Նորընտիր առաջնորդին, Նիկոմիդիոյ մեծ վիճակը փիլ ժամանակի մէջ բարեկարգութեամբ եւ յառաջդիմութեամբ փայլել կ՝սիպի։

Այս ընտրութիւնը ծանուցանող նամակը կիսանցնէ նաեւ թէ Պէշպարնան Մկրտիչ Էֆէնտին ալ Նիկոմիդիոյ գաւառին կողմէ ազգային Ընդհանուր ժողովոյ երեսփոխան ընտրուել է։

Նիքոմի օրդ խուսկիւտարու Սելամ օրգի Թաղին երեսփոխան ընտրուեցան՝

Մերոլիկ Էֆէնտի Պասմանեան
Յոհաննէս » Մարդարեան։

Բերայի թաղին ալ ընտրուեցան՝

Պեսարոս Էֆէնտի Մկրտչեան
Գրիգոր » Յէլմիզեան։

ՇՐՋԱՆՈՒՆ

Ազգային Ընդհ. ժողովոյ առեւտրական դպրոցը Մեծ. Բուսրենեան Էֆէնտին՝ հայոց աշխարհարար լեզուն իր ճանաչին կամ մանաւանդ հանդիպ հանձնարարելու, կարդալու, գրատարեալ գործելու ջանացած ժամանակ, անցեալներն ալ երէկ Ընդհ. ժողովոյ վերջերդ. Նիստին սահմանադրութեան վերջին ապէ մը դրեր է յանուն Պատրիարքարանի եւ տակն ալ ոչ ջանաւորներու ցանկ մը դրեր է ամեն կարգի եւ առաջնորդանի ոկիզեալներու ա աշխարհականաց հանար։ եւ. հրամայեր է որ ազգային դիւանատուներն եւ առաջնորդները այն բարեկարգութեան հետեւին ապրիլին պրպտանական դրութեանց մէջ։

Աղգարեւ անձիսաեի է, որ մեր ազգին մէջ ամեն մեկ կարդի եւ ասաիճանի անձանց համար պաշտօնատեղ օրաց ած եւ ընդունուած միակերպ չգանուելներ չիան, բայց ասիպութիւնը վարուց՝ ի մեր երկրագանաց համար գանի մի չգանուելներ ընդունած, զարկէ՝ ի մեր զ արդեն՝ եւ մինչեւ այսօր գործածելու մնայ է։

Ոմանակի հանար, էներգիայ, էներգապէ-, էներգաբանեալ, ատրատածապարդ, ածանապարդ, էներգիանկի էրանաշարդ, առաջնորդ, շնորհաշարդ, հարարդ, գրաբարեան ածանական նոր խնեանց հին գրուածոց մէջ անգամ կը տեսնուին։ Երկրագանական գատակարգութեան ալ եւ այլ ասիճաններուն համար գործածուած։

Գիւսթենեան էֆէնտին՝ գրոց մէջ անգամ գործածուած պատայ բառերը երկրագանաց անվայել եւ անպատեհ համարելով՝ շնորհական պատակարդութիւն մը յառաջ դրած է։ առնոր համեմատ շնորհայ՝ ասիճանները որոշած է ամեն մեկ ասիճանի երկրագանայ համար։

Զոր օրինակ կաթողիկոսին համար կնաշնորհ, պատրիարքին համար՝ շնորհաշնորհ, արք եպիսկոպոսին համար՝ էներգաշնորհ, եպիսկոպոսին համար՝ էներգաշնորհ։ վարդապետին համար հայրաշնորհ, քահանային համար հայրաշնորհ ածականները յատկորոշուած է։ որպէս թէ Աստուծոյ շնորհին բարձրը կամ ցածը, բարին կամ չարը կարելեաւ լինիլ։ իսկ նախնեաց եւ մինչեւ իսկ սուրբ գրոց մէջ երկրագանական ասուած պատայ ածականներն անոնց անվայել եւ անյարմար համարելով՝ ապատարեալ է։

Աղգային լեզուն ազգագրոյի մը համար մեծ բան չէ նշանու մեր նախնեաց եւ մինչեւ իսկ կրօնական գրոց պատկառելի հեղինակութիւնները ալ պրպտելը սրբագրութիւն՝ զոր չկրնար երբէք ընել ունիլ ոչինչ հայ մը։ բայց ցաւալին այս է, որ ազգային Պատրիարքարանը պաշտանագէս հատանող կը հրատարակի այսպիսի ոնուանգաւութիւն մը եւ յուռ կը կենայ։ Բաւական մեծ խրատ ունի Արմաշու Բարամատարը։ երբոր յանդուգն կամ քանաճառ գրիչներու ներքեւ ազգային լեզուն կրած իսկոյ ապատեան ու փչանանալը եւ ազգային հիներ ատենդ սովորութիւնց եւ պատկառելի հեղինակութեանց տեղերդիը ոգրատել կ՝սէ։ « Այս « ցաւը հերիք չէր։ մեր կեդրոնական « վարչութիւնն ալ ոնուաւ հեռու կ՝ « այս ճշտատակը անհոգութիւնն եւ « սրբ տարուոյ նոր լեզուն մէջ « պաշտանական աղաղարութիւն մը հրատարակեց, որպէս զի պաշտանագէս խնդանեն ազգային լեզուն։»

Ցմբռատանութիւնը ծանր է՝ բայց իրաւացի, եւ մեք կատարելագոյն հանանիր ենք Արմաշու պատասարժան միաբանութիւնն այս դանդ տալն, ինչպէս նաեւ ազգային լեզուին անիշխանութեան վրայ բրած հեռաւեալ արդարս խորհրդածութիւնն։

« Ճշմարիտ է՝ որ նոր դարագիրներու հանար նոր բառեր ճարտարել կարտանի երբեմն, սակայն ան անհրաժեշտ պայման մ՝ է՝ որ նոր բառերը ասերգեր էյուսաց նայուի թէ արդեւք մեր լեզուին մէջ նոյն դարագիրը կչառոց բառ կա՞յ թէ ոչ։ այս պայմանին գէմ է չաւերուն բրածը, որ իրաց եւ լեզուի հրամայութիւն չունենալով հին դարագիրներ նոր կկարծեն եւ նոր դարագիր գտի բառեր կրնեն, մինչեւ վարդապետ հիներեն նոյն իսաստը յայտնող բարդագիր ալ եւ ընտրելագոյն բառեր։ Միթէ նոր դարագիրնե՞ն են եկեղեցական եւ աշխարհական կարգերը։

« Հիւսանական ժողովոյն կամ կրթութեան խորհրդոյն առաջին պարագրեր լին մեզի ալ լեզուին պահպանութիւնը պէտք է ըլլայ։ ասել կուզեմք թէ պարտաւոր է հաշուել որ լեզուն վարանգի հանդիպ հեղինակներու, եւ թարգմանիներու անասանձ եւ անկանան ազատութիւնամբ բառ հնարելու անուանձ եւ անկանան ազատութիւնը վերցուցեալ։ Ամ ինչ անտերունչ ընել է ամենուն իշխան եւ գերագանց լեզուն։

« Լեզուին անիշխանութիւնը՝ նոր լեզուներուն մէջ անգամ չկայ, ուր կմնայ մերինին պէս լեզուի մը հանար, որուն դիրայ ոչ օր կրնայ իշխանութիւն բ անեցուցնել։ Գրագիտուն ալ եւ պրոֆէսոր չեն հայեցուներ, այլ եւ ամենայն չեն հայեցուներ, այլ հնութիւնամբ էյեռ-ՐՈՒՆ է հիմա, եւ իւր դարագիրներու բանաստեղծութեան մէջ խիստ պատուաւոր տեղին ունին։ Ինչպէս գիտուութիւն մը իւր սկզբանց մէջ անփոփոխ է, այնպէս եւ հայերէնը։ Ուրիշ լեզու մը խոսելու ատենին՝ կանան, չարի, ճշգրտութիւն, պատշաճութիւն եւ այլն կը փնտռեմք, ինչպէս ըրած է նշանաւոր քերականը։ մեր լեզուին համար ինչ՞ ու այնպէս չէ։ մինչեւ անանք տէր ունին՝ մերը միայն չունի։ ա՛չ, անոնց տէրը ներկայն է, բայց մեր լեզուին տէրը անդեալն է, պատմութիւնն է, քանասիրութիւնն է։ ինչո՞ւ ասանք մեր անհոգատական ոնոյն վերայ տէր չենք կացուցաներ։ պատճառը որ մեր լեզուին պատմութիւնը՝ կամ որ նոյն է՝ մենք մեր ազգին պատմութիւնը չենք գիտեր։ եւ անոր դիտնական արժանապատուութիւնը մեր ակնածութեան արժանի չենք համարիր։

« Պակայն չտէ թէ ի՞նչ կրսէ դարուս եւրեւոյի փիլիսոփայ մը։ Ժիւլ Սիմոն։ « Ամ որ իւր ազգ ալին լեզուին ակնածութիւն չունի, իւր ազգն ու իր պատմութիւնը կնդնանի։»

ՀԻՐԱՅԻՆԻՐ ԱՌ. ԱՋԳ. ԵՐԵՍԷՓՈԽԱՆՈՒ

Ճեմարանական երեսփոխան Էֆէնտիք։

Աղգ. Ընդհանուր ժողովին 19 Դ նիստը անցն պիտ՝ ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ օր 26 փետրվար՝ ի Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցին Գալատիոյ։

Ցառանը պիտի բացուի ժամը ճիշդ 6ին եւ դադրի 10ին։

Գալատ ունձին կը հանարիմ յիշեցնել յարափոխէս երեսփոխան Էֆէնտիներուն թէ՝ առանց հիւանդութեան կամ ճանաչ զարհարութեան պատճառի երեք նիստերէ չարուռնան բացակայ եղողը հրատարակուի պիտի համարի Ընդհ. ժողովոյ պարտման համեմատ։

Ցառանի կը հրատիրեմ զՁեզ դալ ազգասիրաբար կատարել Ձեր այս երեսփոխանական պարտաւորութիւնը՝։

Մնամ ազգիմ սրար

ՊԱՏՐԻԱՐՔ
ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍՈՅ
Մ՝. վ. ԽՐԻՄԼԵԱՆ

ԱՐԵՍՏԱՍԵԱՆՈՑ ԳԱՍԱՆ ԱԶԱՆԻՑ
ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՑ

1. Ընդունելութիւն ատենագրութեանց ԺԴ. ԺԵ. ԺԶ. ԺԷ. նիստերուն։
2. Վերաքննութիւն ընտրութեանց նոր երեսփոխանաց։
3. Ատենական կանոնագրութիւն։
5. Վերաքննութիւն Յոհանանագրութեան։

Երեսփոխանի Ժողովին
ՌՈՒՍԻՆԵԱՆ

Աջիւբ Փաշա։

Անցեալ շաբաթ դիշեր կնոջիկ բաշչայի Ղանդիլի Թաղամասին մէջ՝ ի նպաստ Գալատիոյ Լուսաւորչեան ազգանուն վարժարանի «Տրգատ եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ» անուն թատերգութիւնը ներկայացաւ։

Ցաղը՝ որ Ս. Թադէան Էֆէնտիի հեղինակութիւնն էր, բաւական դիշիկ էր։ եւ գերասանական խառնիք յաջողագործութեամբ ներկայացուց զայն, ինչպէս նաեւ անցնելները պիտ՝սա-

ուական Հրեայն։ որուն նոյնպէս սկանդալս եղած էր։

Ցիշեալ Ներկայացուցիչն գոյացած ազդեցքին վրայ թէպէտ ճիշդ տեղեկութիւն չունիմ, բայց անուրանալի է որ պատուարման յանձնախումբը քաջալերեալ ու աշխատութիւնն գրեթէ անձնուիրաբար ուսան եւ մեր յարգանաց ու հաճակրութիւնն արժանի է։

Զարգոմեան Եպիսկոպոսի վարչութեան տակ կուղղուած գերասանական խմբին ցարդ կ'բանի թէ բուսական զգոյի յառաջդիմութիւն գրած է։

Առանց դպրանոցին եւ առանց ուսանողաբարեկեան թատրոն մը կանգնելու պահել եւ գիտնական խումբ մը ի կատարելութիւն հասցնել, շատին բանալ անկարելի բան մը չէ, քաղաքացոց օգնութեամբ դորձի՞ է հիանալի բոլոր հարկ է այս անուսկ բարենպաստակ ձեռնարկին մի վրայ դնելու համար։

Մեռնիք թեկուզ ամէն թէ գիտցողեան իւր շահուն կամաք կ'ուշադրեալ, բայց բարոյական շահը մերն է։ որ նիւթական գերակայ է։ ուստի եւ այս տեսակ հանրութեան օգտին վերաբերեալ ձեռնարկներու թեան մը հետեւիլը մեր յարդանաց ու հաճակրութեան արժանի է։

Զարգոմեան Եպիսկոպոսի վարչութեան տակ կուղղուած գերասանական խմբին ցարդ կ'բանի թէ բուսական զգոյի յառաջդիմութիւն գրած է։

Առանց դպրանոցի եւ առանց ուսանողաբարեկեան թատրոն մը կանգնելու պահել եւ գիտնական խումբ մը ի կատարելութիւն հասցնելը, շատին բանալ անկարելի բան մը չէ։ քաղաքացոց օգնութեամբ դորձի՞ է հիանալի բոլոր հարկ է այս անուսկ բարենպաստակ ձեռնարկի մի վրայ դնելու համար։

Մեռնիք թեկուզ ամէն թէ գիտցողեան իւր շահուն կամաք կ'ուշադրեալ, բայց բարոյական շահը մերն է։ որ նիւթական գերակայ է։ ուստի եւ այս տեսակ հանրութեան օգտին վերաբերեալ ձեռնարկներու թեան մը հետեւիլը մեր յարգ

ԱԶԳ

Հայերէն, Գաղղիերէն, Իտալերէն լեզուաց, եւ թուականութեան ու աշխարհագրութեան հմուտ դասատու մը կայ ստանալու թեան պատրաստ։ Ուղղը լուսագրոյս խնդրագիր—Տնօրէնին հետ պէտք է տեսնուի։

ՄԼԷՆ

Տէր սասուէիսեան թաղբալարա նոպէ ու իրաց օրէնսդրատ պուրնան էմուսնամ վէ նուռմունէ հաֆիզատա իքի կինեհանի սայը վէ չորչամալա կինէրի բուսթէհանէի ամիրէոէն գասուլ վէ ավոյ օրէնսդրատ իսէտէ, պու սուրէթի պաղը մէրթէպէ մուչքիւրթի մուճիսլ օրատուի իմուճատ վէ սակրէ թէբուցինատա իֆատաէ դրէնաբկինուէն, թէսնիկն քիչ մասրահա պատապին ճուռատա՝ էֆենտիներինուէն պաչկա ալէնէր կիւն սապոնդրոլն սաաթի սէօրթուէն սոդուրա գասուլ էմանաթի վէ նուռմունէ վէ սակրէ տոբ օրէնսդրատը վէ սասի սոդուրատան սանկրա էմուսնամի վէ նուռմունէ կէսնէրիլէճէք օրուր իսէ՝ դասուլ օրէնսդրատատ ուսուլ լիթթիսատ գէնմրէ պրմալին, քէ յինիկի ճիւմլէնին մասրումիւ օրմոզ. իւզրէ լէրան գէլմնատ։

ԱՐՏՈՒՅՍԻՆ

Դայսերական կորայ համար 759,000 քիլոկրամ ԱՀՆօվոյն ըրինձ, Իզմիրի եւ Իսլիմիայի պործարանաց համար 205,000 քիլոկրամ Գլըրմի Մէնշ, եւ 616,000 քիլոկրամ Յոդոնամ Ալեայ բուրդ գնահատուելու ապուրի գրած յառաջիկայ երկու չորեքշաբթի օր մուրատին ժամը 6ին մինչեւ ի Տորի Շուրա Թ.սոմի որոշուած պայմանաց միայ տեղիկութիւն առնուլ ուզողները պէտք է որ անկէ յառաջ գան յիշեալ տեղը։ Եւ պէտք բլլալիքը հասկնան։

- Ի Գուռն Սպարապետի
23 միւռվէթ 1871

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
Վ. ԻՎԱԹԻՄ ՀԻՆԻԿՈ
ՆՕԹՈ-ՏԱՄ ՓՇՐԻՉ

Գաղղիացի մեծանուն բանաստեղծին այս հռչակաւոր գործը, զոր քանի մը տարի առաջ մայրաքաղաքիս մէջ յանգաւոր հարիւակ մը թարգմանելու ձեռք արկանելով, ոյլ ինքնակոչ հրէշ մը ծնանիլ սկսած եւ բարեբաղդաբար չուսասիրաբերեցուցած էր, այս անգամ իրաւ

մերի մէջ ստեղծագործ Պ. Մեսրոպ Նուսպարեանի ձեռամբ թարգմանելով Տէր Սէրուանց բարեկամութեան մասին ի լոյս գալ սկսած է։

Ամբողջ գործը չորս հատորի բաժնուած է, ամէն մէկ հատորը 15 գր. իսկ բաժանորդագրութեան դիմաց է հանրերկ 50 գր.

Բաժանորդագրութիւնը կը կատարուի մայրաքաղաքս Զաքմաքճիլարի նոր չարշու թիւ 10 Տէրէքեանց վաճառատունը։

ՈՒՆԱԼԻ
ԳԱՄԻՐԶԱՆ
ԹԷՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԶԵՆԻ ԵՒ ՏՈՒՆԻ
ԼՕՐԻՆԵԱԼ
Ա. Մ. Ա. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ

կը ծախուի Գ. Հ. Այտճեանի խանութը Ի Զակարեան խան եւ Գալատոյ Հայ գրավաճառաց խանութները։ Գին 2 ֆրանք։

ԷՕԹԻՆ ՍԻԻ
ՄԱՅԹԱՆ

ՆՈՐՍՏԻ ԿՈՌՔ ՄԸ ԱՐԵՒՏԱՏՈՒՆԸԸ

Էօթէն Սիւի այս ընտիր վիպասանութեան երրորդ հատորն ալ հրատարակուելով կ. Գալիս հատաւ այս շաբաթ իրէքերին, եւ կը ծախուի Գ. Գաֆիաճեանի գրատունը։

Ամբողջ չորս հատորին բաժանորդագրին է 65 գր. իսկ ի տրամանիւ հատորինը 20 գր.

ԷՄՈՒՆ ԻՍԼԱՄԻ

Աւեստրոնը պէյնէրկ վէ էֆուսյոպ ուրնամանլար էլէն մուֆիսատ պէր պէյան ուրը

ԹԷՎԼԻՖ ՕԼՄԱՆՏՈՒ
ՀԱԲՈՒՍ Գ. ԱԼԻՇԱՆԱՆ

131 կէսէք բարգիացուալ տետրակ մ'է, որուն մէջ Աւեստրանին Գեստաս աստարթլոյ նկատմամբ բրած խօսքերը բացատրելով Գաղերուն դէրիշխանութիւն պահանջմանց անհիմն ու ամուսկի ըլլալը կը հաստատէ։

Կը ծախուի Գ. Ց. Գաֆիաճեանի գրատունը եւ ընդարձ հայ ծխական գրավաճառաց խանութները։

ՄԱՆՐ ՈՒՍՈՒՄՆԻՐ ՔՐԻՍՏՈՆԱԿԱՆ ՀԱՅԱՏՈՑ ԵՒ ՍԷՐԱՖԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԱՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ

Այս գ ոլորտանի սպասակը դրրքիչը՝ որ առաջինեալը հինգ վեց

մեր ազգաբնակ Միւհէնտիսեանի դեղեցիկ տաւերով պատկերազարդ տարած ընդարձակ հատոր կերազարդ տարած ընդարձակ հատոր հրկու գրքոյ կը վաճառուի Ցարմանդրոյ եւ Գաֆիաճեանի գրատունը։

Պ. ՎԻՐԳԻԼԻՈՅ ՄԱՐՏՈՆԻ
ՀԻՍԿԻՍԻԱՆԻ
ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ
ՏԱՍԱՆ ԵՐԵՍԱՐԴԱՑ ՀԱՅՐՄԻՆԻՑ
ՇԻՐԱՆԱՑ ԱՐՈՒ ԿՊԻՍԿԻՊՈՍԻ
ՎԼԻՆՆԻՆ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲԱՅՆ ՂԱՍԱՐՈՒՆ
1870

Հին ժամանակի երիտասարդներին մեկնելն վիրգիլիոսի այս սոնետ գեղեցիկ գործն ալ գնելիապէս բնորոշ հայերէն լեզուի փոխադրուած կը տեսնեն։ Հայոց սովորական բնորոշ եւ միանգամայն բանաստեղծ թարգմանչին Հիւրմիզեան Դեր. Եպիսկոպոս Սրբ. Եղիսկոպոսի եկեղեցիոյ թեմակ։

Ամէն հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի գին 1 ֆր. 25 սանթիմ։

ՀԱՉԱՐ ՈՒ ՄԷԿ ԳԻՇԵՐՆԵՐ
ԱՐԱԲԱՆԱՆ ՎԱՊԵՐ

Իզմիրի Տէօվլէթանց տպարանէն հրատարակուած այս ընտիր վէպերը հատաւ հատաւ ալ տրուած կ. Գալիս հատաւ այս շաբաթու, եւ կը գտնուի Գ. Ց. Գաֆիաճեանի գրատունը, Իւրաքանչիւր հատորի գին է 15 շրուշ։

Յուժանորդք պէտք է սասնան մայրաքաղաքս Զաքմաքճիլար նոր չարշու թիւ 10 Տէրէքեանց վաճառատունը։

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԳԱՏԻՐԼԸՕՄԻՆ
Ի ՄԷՋ
ԳԱՂՂԻՈՅ ԵՒ ԲՐՈՒՍԻՈՅ

Յետ առ սեղոր հրատարակուիլ սկսած է՝ վերեսկոյ Մէխիթարեանց դիմանքն, եւ չարիք չորրորդ ի Գալիս հատանելով կը ծախուի հայ գրավաճառաց խանութները։ Գին ամէն մէկ տետրակին 60 փարայ։

Հարկ չէ ըսել թէ՝ այս պատմութիւնը ոգի ոյնք կրկին հիշեալ պատմութիւնը մը սասնա ներկայ պատմութիւնն ամէն անոյքերուն վրայ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՇՄԱՐՔ

Հոյաստանի դանազան կողմերը գտնուած հին չէնքերու, քերդերու, կամուրջներու, եկեղեցիներու եւ այլն Ցիմիսկաֆով քաշուած պատկերներ պատանեկոյ հնութագիտաց եւ գեղեցիկ տետրակ մ'է։ Հանդերձ պատմական ծանօթութեամբ՝ Վենետիկոյ Ս. Ղազարու տպարանէն եկած։

Գին կոպմեալինջ 6 ֆրանք
« խմբագրին 4 «

ԳԱՏՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՈՑ

ՍԿՍՈՒԱԾ Ի 1772 ԱՄԻ. ՓԻԿՉԻՆ ՄԻՆ ՀԵՏ ՑԱՄԸՆ 1860 ՀԱՆԴԵՐՁ ԿԱՐԵՒՈՐ ՅՈՒՂԵՒՈՒԹԵԱՄԲԻՔ
ԵՒ
ՅԱՏԱՆԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔԵԼԻ ԻՐԱՑ
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԵՆԱՑ
ԱԼԻՇԻՆ Վ. ԱՐԾԱՊԵՏԻ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Ամբողջ գործը 620 երես տխծած, հատոր մը կը կազմէ, եւ կը ծախուի 3 մէճիտիէի ամէն հոյ գրավաճառաց քով եւ հետեւեալ տեղերը։

Փօսթիսօն խան Բ. յարկ լիւս 6

ԱՐՇԱՆ Բ.
ԹԱՏԵՐԱՆՈՒԱՆ Ի ՁՈՐՍ ՀԱՆԴԵՍՍ
ՓԵՐԹՈՒԱԾ
ԹՈՎՄԱՍ Ա. ԹԵՐՁԵԱՆԻ
ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ԻՏԱԼԵՐԷՆ

Մեծայարգ Գ. Թորլիա թէրզեանի քերթողական տարանքն արդէն ծանօթ ըլլալով, աւելորդ կը համարինք այս տխմատութեան գեղեցկութիւնը, ճաշակն ու փափկութիւնը դասել։

Ամէն հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի։

Այս լրագիրը չորեքշաբթի երեք տեղատ կը հրատարակուի, երկուշաբթի հինգշաբթի եւ չորեքշաբթի օրերը։ Բաժանորդագրութեան տեղերն են՝ Գալիս Զինիլի խանը վերի յարկը թիւ 6 Մարմարի խարազրատունը։

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոգաբարձուաց սենեակները։

ԻԶՄԻՐ. Յոհաննա տպա Տէրէքեան։
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Թորոս տպա տոկիրէ։
ԱՏԱԲԱԶԱՐ. Ցարութիւն տպա Նազարեթեան։
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Յակոբոս տպա Լիմասեան
ԿԱՐՍ. Կարապետ տպատեսի Զաքարեան։
ՍԱՄՍՈՒՆ. Վարդան էֆենտի Աբգարեան։
ՍԱՍ. Մ. տպա Խաչիկեան։
ՀՍԱԼԻ. Դիմոթէոս տպա Տէր Մարգարեան։
ՍԻՐՆԿԱՑ. Ընթերցասիրաց Թանգարան։
ԱԱՆ. Գրիգոր տպա Խաչանեան։

Ուրիշ քաղաքներէ առարկրուիլ ուզողներն այս տեղերէն մէկուն հետ կրնան միաբանիլ։

Խմբագիր—Տնօրէն
Ա. Ս. ԻՍԱՀԻՍԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՐԱՄԵՍ ԱՐԱՊԵՐՈՑ
Ա. ՊՕԼՍՍ ԶԻՆԻԼԻ ԽԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԱՆ
25 ՓԵՏՐՎԱՐ
(ՕՍՄԱՆՏԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԱՏ 100 ՂՈՒՐՈՒՇԷՆ)

Լոնդրա 3 ամիս պարտուց 110—մ»
Մարսիլիա » 23.30

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ
25 ՓԵՏՐՎԱՐ

Անգլ. լիրա	դուրուշ	144.30
Նաբոլէոն ոսկի	»	89.11
Իմբէռիալ ռուս	»	89.16
Գերմանիա	»	31.20
Հինգ ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	105.17
Գաղինձ	»	116.20

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 25 ՓԵՏՐՎԱՐ

Ա Ր Մ Տ Ի Ք

Ցորեն կարծր	Գէսարացիկ	32	—36
» »	Ակաց	33	—36 »
» »	Պայէզ	32	—34
» »	Տուրկոյ	32	—34 »
» »	Թէքիրտաղ	32	—34
Կակուղ	Ակաց	32	—34 »
» »	Գէսարացիկ	32	—34 »
Կիրքա Գոտնա		32	—34 »
Ցորեն կակուղ	Տուրկոյ	30	—31
» »	Գալաց	30—31	
» »	Պայէզ	30—31	
Եգիպտացորեն Գոտնա		19—20	
»	Ամասոյ	19—20	
Դարի Գոտնա		15—16	
»	Ամասոյ	—	

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ
ԽՈՋԱԿ ՁՈՐ

Գուրա	դուրուշ
Ամասոյ	»
Գրօտա	Ֆրանք ոչ դին կայ
Էսքիսէ	» եւ ոչ գնող
Վակաֆ	

ԲԱՄԳԱԿ դուրուշ

Կէրէզ	հօխա	8մ—
Իզմիր	»	8մ—
Ամասիա	»	8մ—
Գոլոշկասատ	»	6մ—
Վրասատան	»	7մ—

ԲՈՒՐԴ

Ամասիոյ լուացուած	հօխա	8մ— 9մ
» չլուացուած	»	5մ— 5մ
Զմմէլի լուացուած	»	10 —11
» չլուացուած	»	6մ— 7
Վրասատան լուացուած	»	—
» կէս	»	14 —16
» չլուացուած	»	28 —30
Տոպրաքա	»	8 —
Էսկի Շէհիր	»	6 —

ՄԱԶՐ

Պարակատան	հօխա	11մ—
Անասոյ	»	10մ
Ճերմակ	»	—

ՁԷՅԹԻ

Դայսերի Ա. սեռակ	հօխա	22
» Բ. »	»	20 —
Էնկլիզիս »	»	18 —
Թոպաթ »	»	» —
Ալէքիզ »	»	17 —
Նոյզատ »	»	17 —
Զօրում	»	17 —

ԹԻՆԹԻՐ

Էնկլիզիս	հօխա	33 —40
Գասատամպոլ	»	33 —40
Պէյրաղաք	»	33 —40
Զէյթիզ	»	33 —40
Վան	»	20 —

ԱՑԵՒ ՄՕՐԹ

Ամասիա	8—9մ.	կապ մէկ 0. 1.
Նոյկատ	» » »	»
Սիվաս	» » »	»
Էրզրում	» » »	»
Դայսերի	» » »	»

ՁԷԹ

Մուսանիա	հօխա	8 —
Այվալը	»	7մ—
Սամսուն	»	9 —
Մէնթէշի	«	8 —
Գլինձ թոպաթ երկրին մէջ		29մ—10
Սայէպ Գասթամպոլ	հօխա	—
Աֆիոն	»	330 —360
Գիլիմբէ	»	20 —26
Կուսամ	»	3մ— 4
Կատատ Ամասոյ	գիլէ	26 —28
» Բուռմէլի	»	—
Մնատաք Պարսկ. Ոչ	»	33 —46

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		դուրուշ
Խանվէ Բիւռ. տեսակ 100	հօխ.	920—960
« Բ. »	»	900—
Եէրմն	»	48
Շաքար փոշի Անգլ. Կոդ.	»	280—283
» » Դոյզ.	»	—
» գլուխ Դանգ.	»	—
Ջայ Գանկօ	հօխան	22 —25
» Գնքա Ծաղիկ	»	50 —70
Անագ գոլայ	կենդ.	990 լիր.
Գազիզ (ալիզէռ)	հօխա	9մ—
Լեզակ Լիվիա Պէնկալա	»	130 —140
» » Մաարաս	»	140 —160
Զինք սասխատ 100	հօխա	գր. 104 —
Եկամ ճոդաձեւ		58 —60
» սասխատի		11 —
» բեւեռացոյ		64 —66
Գարֆիլա		95 —
Բրինձ Խաալիոյ 100	գիլ.	գր. 42 —
Կոտրատ եղ Գասթամ	գրչ.	44մ—
Խոսկար	»	26 —